

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Suomen Teollisuussijoitus Oy:ta koskevat ratkaisut 21.5.2024

Q&A

1. Kuka päätöksen teki?

Elinkeinoministeri Wille Rydman on tehnyt päätöksen (talouspoliittisen ministerivaliokunnan puolta 21.5.2024), että Ilmastorahaston ja Oppiva Investin toiminta lakkautetaan kokonaisuudessaan, ja että Business Finland Venture Capitalin toiminta lakkaa nykymuodossaan. Järjestelyn toteuttamiseksi Oppiva Investin omistajaohjaus siirretään valtioneuvoston asetuksella nykyiseltä Opetushallitukselta työ- ja elinkeinoministeriölle. Tämän jälkeen TEM vastaa Oppiva Investin toiminnan alasajosta osana valtion pääomasijoitusyhtiöhanketta.

2. Miten päätökseen on päädytty?

Työ- ja elinkeinoministeriö on syksystä 2023 arvioinut kattavasti yritysjärjestelyn eri toteutusvaihtoja, tehnyt mm. perusteellisia kustannusanalyyskejä ja päätenyt tähän malliin. Arvio perustuu laajaan selvitysaineistoon ja niiden peilaamiseen hallituksen ohjelmassa asetettuihin tavoitteisiin elinkeinopoliittisen tai teollisuuspoliittisen vaikutuksen tehostamiseksi. Lisäksi yhtenä tekijänä tarkastelussa on ollut uudistuvan Tesin toiminnan käynnistymisen aikataulu ottaen huomioon erityisesti uusi 300 miljoonan euron investointiohjelma.

3. Miksi on päädytty juuri lakkauttamiseen?

Toiminnan aktiivinen ohjaaminen on osa normaalia valtion toimintaa ja aktiivista omistajapolitiikkaa. Nyt tehty päätös Oppiva Investin ja Ilmastorahaston toiminnan lakkauttamisesta vastaa myös nykyisen hallituksen ohjelman vaatimukseen julkisen toiminnan tehokkuusvaatimuksesta ja valtion talouden tasapainottamisesta. Toimenpide nopeuttaa toimintojen tehostumista ja säästöjä. Lisäksi uuden valtion pääomasijoituskonsernin – Suomen Teollisuussijoitus Oy:n toiminnan käynnistäminen on mahdollista tavoiteaikataulussa, vuoden 2025 alkupuolella. Kehysriihen linjausten mukaan sopeutustoimet ovat välttämättömiä julkisen talouden vahvistamiseksi, ja sen lisäksi on toteutettava uusia kasvua tukevia toimenpiteitä, joilla pyritään kääntämään heikentynyttä kasvu- ja investointinäkömää. Kasvupaketti toteutetaan siten, että se vahvistaa julkista taloutta. Kasvupakettiin liittyvän uuden 300 miljoonan euron investointiohjelman käynnistäminen edellyttää, että Tesi voi kehittää, resursoida ja ottaa käyttöön uuden toimintamallin mahdollisimman nopealla aikataululla.

4. Mistä mainittu 5–6 miljoonan euron vuotuinen säästö käytännössä koostuu?

Tehokkuushyötyjä saavutetaan mm. henkilöstö-, neuvonantaja- ja palvelukustannuksia karsimalla. Tehokkuushyötyjä syntyy mm. päällekkäistä toimintaa karsimalla niin, että valtio-omisteiset pääomasijoitustoimijat eivät ole osapuolina samoissa sijoitusaihioissa. Säästöjä arvioidaan saavutettavan n. miljoona euroa vuonna 2024, n. 5 milj. euroa vuonna 2025 ja n. 6 milj. euroa vuonna 2026. Tesi-konsernin toiminta rahoitetaan sijoitustoiminnan tuotoilla ja Tesin toimintamalliin peilaten sijoitustoiminnan kustannustehokkuus on pohjoismaisittain verrattuna korkealla tasolla.

5. Tekeekö Business Finland Venture Capital vielä sijoituksia ennen yhdistymistä?

Business Finland Venture Capitalin toiminta jatkuu nykymuodossa yhdistymiseen saakka, joten myös sen sijoitustoiminta jatkuu.

6. Miten Business Finland Venture Capitalin toiminta jatkuu uudessa Tesi-konsernissa?

Markkinaehtoinen toiminta siirtyy uuden Tesi-konsernin emoyhtiöön ja valtiontukielementtejä sisältävä toiminta uuden Tesi-konsernin valtiontukitoiminnasta vastaavaan tytäryhtiöön.

7. Miksei Ilmastorahaston ja Oppiva Investin toiminta voi jatkua normaalisti?

Ilmastorahaston ja Oppiva Investin toimintojen alasajo ja lakkauttaminen jo tässä vaiheessa on perusteltua tehokkuushyötyjen saavuttamiseksi. Toimilla varmistetaan myös, että valtion

pääomasijoitustoimintaan allokoimat varat kohdistuvat jatkossa vahvemmin tuottotavoitteelliseen sijoitustoimintaan, joissa periaatteina on markkinaehtoisuus, rahoitusta saaneiden yritysten jatkorahoituskelpoisuus ja yksityisen pääoman mahdollisimman suuri kanavoituminen markkinaan. Uuden Tesi-konsernin rahoituspohja ei perustu vuotuisiin osinkotuottoihin ja/tai budjettirahoitukseen, vaan uusi Tesi-konserni rahoittaa toimintansa lähtökohtaisesti sijoitustoiminnan tuotoilla. Tehokkuusnäkökulmasta ei ole perusteltua kohdistaa valtion erityistoimenpiteitä tietyn suppean toimialan toimintaedellytysten turvaamiseen.

8. Miksi juuri Ilmastorahaston ja Oppiva Investin toiminnasta halutaan luopua?

Ilmastorahasto ja Oppiva Invest ovat tehneet ansiokasta työtä omien tehtäviensä toteuttamiseksi. Tulevaisuutta varten on kuitenkin valittu toimintamalli, jossa valtio ohjaa pääomasijoitustoimintansa aiempaa vahvemmin tuottotavoitteelliseen pääomasijoitustoimintaan mahdollisimman suuren vaikuttavuuden saavuttamiseksi. Ilmastorahaston toimintamalli on perustunut lähes kokonaan valtiovuotoon (Neste) osaketuottoon ja valtion pääomitukseseen. Myös BFVC:n toiminta perustui valtion vuotuisen pääomitukseseen. Näiden yhtiöiden tulovirta lakkautettiin hallitusohjelmassa.

9. Oliko kehysriihen 300 miljoonan euron uuden Tesi-konsernin lisäpääomituksella vaikutusta valittuun toteutusmalliin - Oppiva Investin ja Ilmastorahaston toiminnan lakkauttamiseen?

Kokonaisarvioon on osaltaan vaikuttanut Tesi-konsernille annettu entistä laajempi teollisuuspoliittinen tehtävä ja siihen liittyvä 300 miljoonan euron lisäpääomitus, joka sijoitetaan suurin pääomasijoituksin parhaimpiin teollisen mittakaavan investointihankkeisiin ja huipputeknologiayhtiöihin. Tarkemmat linjaukset sijoitusten kohdistamisesta tehdään TEM:ssä kesän ja syksyn 2024 kuluessa osana laajempaa ministeriön uuden konserniin kohdistamaa omistajaohjausta.

10. Mikä on yritysjärjestelyn vaikutus valtion pääomasijoitustoimintaan ilmastonmuutoksen torjumisen ja teollisuuden vähähiilisyden vauhdittamisen osalta?

Uusi Tesi-konserni jatkaa vastuullista ja vaikuttavaa sijoittamista kaikissa sijoitusluokissaan. Mahdollisten sijoituskohteiden osalta arvioidaan myös ympäristöön, yhteiskunnallisiin tekijöihin sekä hyvään hallintotapaan liittyvät riskit ja mahdollisuudet. Lisäksi yksi Tesin nykyisestä kolmesta sijoitusteemojen kategoriasta on puhdas siirtymä. Tesi pyrkii myös aktiivisella omistajuudella kehittämään kestävien toimintatapojen edistämistä sijoituskohteissaan sekä jakamaan koko markkinaan parhaita käytäntöjään. Uusi 300 miljoonan euron investointiohjelma antaa myös Tesille uudenlaisen mahdollisuuden teollisen mittakaavan investointien vauhdittamiseen ml. puhtaan siirtymän investoinnit. Uudessa toimintamallissa pyritään vivuttamaan yksityistä kotimaista ja kansainvälistä rahoitusta myös näihin hankkeisiin

11. Mikä on yritysjärjestelyn vaikutus valtion pääomasijoitustoimintaan toisen asteen opetuksen kehittämisen osalta?

Oppiva Investin toiminta ja tehtävä sellaisenaan lakkaavat. Uusi Tesi-konserni ei keskity erityisesti toisen asteen opetuksen kehitykseen. Se sijoittaa houkutteleviin kasvuyhtiöihin ja pääomasijoitusrahastoihin, jotka toimivat opettamisen kehittämisen alalla, kuten koulutusvientiä menestyksekkäästi harjoitaviin yrityksiin koulutusasteesta riippumatta (edutech). Tesi-konserni edistää sijoitustoiminnallaan uusien osaamiskeskittymien syntymistä Suomeen. Lisäksi uuden Tesi-konsernin tehtävänä on arvioida teknologiayhtiöiden osaaaja- ja osaamistarpeita sekä kasvuedellytysten pullonkauloja osana laaja-alaista markkina-analyysia ja ekosysteemin edistämistyötä.

12. Mitä tapahtuu Oppiva Investin / Ilmastorahaston / Business Finland Venture Capitalin henkilöstölle? Kuinka suuri henkilöstövaikutus järjestelyllä on?

Ilmastorahaston ja Oppiva Investin toiminnan alasajosta ja lakkaamisesta johtuvista syistä tarjolla oleva työ vähentyy olennaisesti ja pysyvästi, mikä johtaa henkilöstön välittömään vähentämistarpeeseen. Business Finland Venture Capitalin henkilöstö siirtyy uuden Tesi-konsernin valtiovuotoista rahoitusta hoitavaan tytäryhtiöön. Ilmastorahastossa on toimitusjohtaja ja 19 työntekijää, Oppiva Investissa toimitusjohtaja ja 3 työntekijää ja Business Finland Venture Capitalissa 2 työntekijää. (Tilanne per 4.5.2024)

13. Mitä tapahtuu jo tehdyille sijoituksille / sijoituspäätöksille / keskeneräisille sijoituspäätöksille / maksatuksille?

Hallinnoitavat varat ja vastuut sulautetaan uuteen Tesi-konserniin eli jo tehdyt sijoitukset ja sopimukset siirtyvät yhdistymisen hetkellä arviolta 31.1.2025. Keskeneräiset sijoituspäätösvalmistelut päättyvät.

Yritykset, jotka ovat olleet Ilmastorahaston ja Oppiva Investin hankevirrassa arvioitavana, voivat olla yhteydessä Tesiin, joka toteuttaa sijoitustoimintaa omien sijoitusperiaatteidensa mukaisesti.

Yhtiöiden tiedot (vuoden 2023 tilinpäätöksiin mukaisesti)

Tesi

- Henkilöstömäärä 59
- Hallinnoitavat varat 2,5 mrd. €
- Sijoituksia ja annettuja sijoitussitoumuksia vuonna 2023 yht. 235 milj. €
 - Näistä suoria sijoituksia: yht. 33 kpl / 74 milj. €
 - Näistä rahastosijoituksia v. 2023: yht. 9 kpl / EUR 161 milj.,
- Omistusta suoraan tai rahastojen kautta välillisesti 556 suomalaisessa yhtiössä
- Toiminnan kulut 13,3 milj. €
- Toiminnan kulut 0,5 % hallinnoitavista varoista.

Ilmastorahasto

- Henkilöstömäärä 23, (tällä hetkellä 19 (6.5.2024)),
- Hallinnoitavat varat EUR 406 m
- Sijoituksia ja annettuja sijoitussitoumuksia vuonna 2023 yht. 53,5 milj. €
 - Näistä suoria sijoituksia v.2023: yht. 6 kpl / 53,5 milj. €
 - Näistä rahastosijoituksia v. 2023: 0 kpl
- Yksi rahastosijoitus, jonka kautta välillisesti omistuksia suomalaisissa yhtiöissä
- Toiminnan kulut 4,9 milj. €.
- Toiminnan kulut 1,2 % hallinnoitavista varoista.

Oppiva Invest

- Henkilöstömäärä 4
- Hallinnoitavat varat 86 milj. €,
- Suoria sijoituksia yhteensä 2019–2023: 33 kpl
- Rahastosijoituksia yhteensä 2019–2023: 0 kpl
- Omistusta suoraan tai rahastojen kautta välillisesti 0 suomalaisessa yhtiössä
- Toiminnan kulut 0,7 milj. € (2022)
- Toiminnan kulut 0,8 % hallinnoitavista varoista (2022).
 - (Tiedot vuodelta 2022, sillä Oppiva Invest ei ole julkaissut vuoden 2023 tilinpäätöstään.)

BFVC

- Henkilöstömäärä 3 (tällä hetkellä 2 (16.5.2024))
- Hallinnoitavat varat 300 milj. €,
- Sijoituksia ja annettuja sijoitussitoumuksia vuonna 2023 yht. 162,1 milj. €
 - Erityisiä teollisuuspoliittisia suoria sijoituksia v. 2023 yht. 1 kpl/81 milj. €
 - Rahastosijoituksia v. 2023 yht. 4 kpl/81,1 milj. €,
 - Omistusta suoraan tai rahastojen kautta välillisesti 370 suomalaisessa yhtiössä
- Toiminnan kulut 0,8 milj. €.
- Toiminnan kulut 0,2 % hallinnoitavista varoista